

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

ФАКУЛТЕТ ПО КЛАСИЧЕСКИ И НОВИ ФИЛОЛОГИИ

Катедра „Африканистика и Индо-тихоокеански изследвания“

ДЪРЖАВЕН ИЗПИТ ПО ФРЕНСКИ ЕЗИК ЗА СПЕЦИАЛНОСТ „АФРИКАНИСТИКА“
(ОКС „Бакалавър“, редовна форма, 2025г./2026г.)

На държавния изпит по френски език за придобиване на образователно-квалификационната степен „бакалавър“ в специалност „Африканистика“ студентите трябва да покажат, че са покрили през четирите години на своето следване **ниво В1** на френски език съгласно Общата европейска референтна езикова рамка, а за тези, които са били записали специализиращ *Модул Франкофонска Африка (МФА)* – **ниво В2**.

Държавният изпит се състои от **писмен и устен** изпит със следните компоненти:

КОМПОНЕНТ	ВРЕМЕТРАЕНЕ	ТОЧКИ
Писмен изпит : <i>Четене с разбиране</i> ➤ Отговор на въпроси върху информативен текст	1ч.	___/30
Писмен изпит : <i>Лингвистичен тест</i> (за МФА : <i>Лингвистичен тест + превод</i>)	1ч.	___/30
Устен изпит: <i>Разговор с насочващи въпроси</i> (диалогична реч)	2-3 минути (без предварителна подготовка)	___/10
Устен изпит: <i>Кратко представяне на проблематика и изразяване на лично мнение</i> (монологична реч)	5-7 минути (с предварителна подготовка от 10 мин.)	___/20

Общ брой точки ___/90

Писмен държавен изпит

А. Общо представяне

Цели

Писменият държавен изпит има за цел да установи доколко студентите умеят да четат и разбират ограничени по обем публицистични текстове (актуални новини, съобщения, интервюта), както и откъси от несложни есеистични или литературни текстове на френски език, тематично насочени към културния, обществен или политически живот във френскоезичните африкански държави. Наред с това, писменият изпит цели да провери доколко студентите са усвоили основните граматически структури във френския език. За студентите от *Модул Франкофонска Африка* се предвижда и превод от френски на български език.

Формат

Писменият изпит съдържа следните компоненти:

- 1) Четене с разбиране
- 2) Лингвистичен тест

Провеждане

Писменият изпит трае **2ч.**, като всяка една от двете части, от които се състои, е с продължителност от 1ч. При провеждане на писмения изпит студентите нямат възможност да

ползват лексикографски източници на хартия или електронни такива.

Оценяване на писмения изпит

Писменият изпит носи **60 точки**, като всеки един от компонентите му е с тежест **30 точки**.

Б. Съдържание, изисквания и оценяване по компоненти

I. Четене с разбиране

Общо представяне

Компонентът, който тества по-специално езиковата компетентност *четене с разбиране*, проверява доколко студентите умеят да:

1) разбират основната информация от несложни автентични/адаптирани публицистични, есеистични или художествени текстове на стандартен език:

- разграничават вида на текста и неговия източник;
- определят основната тема и идея;
- проследяват развитието на основната съдържателна линия и разграничават отделните етапи в нея.

2) разбират документа с подробности, необходими за цялостното осмисляне на съдържанието, като отбелязват засегнатите в текста въпроси и проблеми, както и изразените становища :

- откриват причинно-следствените връзки в текста;
- групират сведения, мнения, коментари за събития, явления, личности в текста;
- сравняват изложените гледни точки, включително тази на автора на текста;
- идентифицират основните заключения на ясно структуриран аргументативен текст.

3) намират конкретна информация в документа с определена цел:

- извличат интересуваща ги информация;
- подбират необходимата конкретна информация в зависимост от поставената задачата;
- откриват и свързват еднородни елементи;
- цитират, резюмират, преформулират.

Информативният текст за разбиране е с обем 500-700 думи, като засяга теми от културния, обществен или политически живот на френскоезичните африкански държави. Студентите трябва да покажат, че умеят да извличат както основната, така и детайлната информация, необходима за цялостното осмисляне на съдържанието, от несложни автентични/адаптирани от оригинални източници документи. Този компонент цели да установи доколко студентите имат правилно възприятие на текстовите елементи, които носят същественото информационно съдържание. Тества се езиковата компетенция четене с информативна цел.

Тази задача изисква отговор на десетина въпроси към избрания текст, които могат да бъдат формулирани като:

- въпроси със затворен отговор (questions à choix multiple);
- въпроси с отбелязване на *вярно/невярно* твърдение + обосновка, която изисква да се цитира съответния пасаж от текста, подкрепящ или отхвърлящ твърдението;
- отворен въпрос.

Оценяване на задачата „Четене с разбиране“

Текстът за четене с разбиране се оценява върху **30 точки**.

II Лингвистичен тест

Общо представяне

Лингвистичният тест цели да провери доколко студентите са усвоили граматическите структури във френския език, а именно:

1. Член: определителен, неопределителен, слят и частичен - форми и употреба
2. Съществителни имена: образуване на женски род и множествено число
3. Качествени прилагателни: образуване на женски род и множествено число; степени за сравнение
4. Показателни, притежателни, въпросителни, неопределителни прилагателни
5. Числителни: бройни и редни
6. Лични местоимения
7. Показателни, притежателни, въпросителни, относителни, неопределителни местоимения
8. Видове глаголи: преходни, непреходни, възвратни и безлични. Залог на глагола
9. Спрежение на глагола: прости и сложни времена
10. Наклонения: изявително, повелително, условно и подчинително. Причастие: сегашно и минало
11. Наречие - видове и степени
12. Предлози - употреба
13. Съюзи - употреба
14. Прости и сложни изречения. Употреба на предлозите и съюзите
15. Пряка и непряка реч. Пряк и непряк въпрос. Съгласуване на времената.

Лингвистичният тест представлява откъс от художествен текст, в който студентите трябва да отбележат на посочените места в скобите вярната от четири дадени опции (пр. « Il l'invite (\emptyset □ ; à □ ; de □ ; pour □) danser. » ; « Depuis dix ans, ils habitaient dans (ces □ ; ce □ ; cet □ ; cette □) maison. »)

Оценяване на лингвистичния тест

Лингвистичният тест се оценява върху **30 точки** в общия случай, а за студентите, записали *Модул Франкофонска Африка* – **15 точки**.

III Превод

Компонентът *Превод* се включва само в държавния изпит на студентите, записали *Модул Франкофонска Африка*. Представлява превод на откъс от художествен текст или от статия на обществено-политическа тематика (150-180 думи). Този компонент се оценява върху **15 точки**.

Устен държавен изпит

А. Общо представяне

Устният изпит се провежда в един и същи ден с писмения.

До устния изпит се допускат студенти, които са изкарали минимум 31 точки на писмения изпит.

Тества се езикова компетентност *говорене*, като се цели да се установи по-конкретно доколко студентите умеят да:

1) участват без предварителна подготовка в разговори, свързани пряко с личностното или професионалното им развитие :

- водят разговори с един или повече събеседници в пряк контакт;
- задават въпроси и отговарят логично, адекватно на ситуацията;

- разказват, описват, обясняват;
- изразяват чувства, мнения, желания, намерения.

2) описват и коментират актуални събития след предварителна подготовка:

- правят кратко свързано изказване;
- предават със свои думи факти и събития;
- резюмират устно;
- изразяват се просто и смислено по изучаваните в специалността им тематични области и по теми от своя кръг от интереси;
- излагат и коментират проблеми, свързани с посочените теми;
- изразяват вероятни действия, условие, предположение, хипотеза;
- разбират и коментират основни словесни действия: изразяване на доказателство, проекти за действие, заключение, отношение и чувства;
- дават своята оценка върху коментираните събития и проблематики.

Б. Общи указания по компоненти

Устният изпит съдържа **2 части**, които се провеждат една след друга. Общата продължителност е **10-15 минути**.

Първа част: *Разговор с насочващи от журито въпроси (диалогична реч)*

Студентите трябва да могат да отговорят на въпроси, зададени от журито, по теми от личен характер или такива, свързани непосредствено с тяхната академична и/или езикова подготовка, с техните професионални интереси и цели, проекти и очаквания за професионална реализация.

Основните умения, които се очаква студентите да покажат, е същите да могат да:

- говорят за своето минало, настояще, бъдеще;
- обменят информация, обясняват и се обосновават.

Продължителността на разговора е **2-3 минути** (без предварителна подготовка), като тази част носи **10 точки**.

Втора част: *Кратко излагане на дадена проблематика и изразяване на лична гледна точка (монологична реч)*

Студентите трябва да могат устно да преформулират дадена проблематика и да могат ясно да излагат своята гледна точка по нея въз основа на кратък писмен документ, с който са се запознали предварително. Текстът съдържа информация по някое от следните тематични направления:

- ✓ институционална франкофония (история и перспективи, структура и функциониране);
- ✓ франкофонски африкански държави: култура, традиции, религии, езици, литература, обществен и политически живот, паритет, гастрономия, екология, предизвикателства пред бъдещето и иновативни проекти.

Основните умения, които се очаква студентите да покажат, е същите да могат да:

- идентифицират източника и темата на документа;
- резюмират устно изложената в документа проблематика;
- излагат своето гледище и дискутират по темата с екзаминатора.

Изпитваният изтегля една от няколко предварително подготвени теми със следното указание за работа:

Vous dégagerez le thème soulevé par le document ci-dessous. Vous présenterez ensuite votre

opinion sous forme d'un court exposé de **3 minutes** environ. L'examineur pourra vous poser quelques questions.

Продължителността на втората част от устния изпит е **5-7 минути** (с предварителна подготовка от 10 минути). Тази част носи **20 точки**.

В. Брой точки и критерии за оценяване на устния изпит

Общият брой точки за устния изпит е **30 точки** (10т. за диалогична реч + 20т. за монологична реч), като се спазват следните критерии за оценяване на изпитвания:

Първа част: Разговор с насочващи въпроси – диалогична реч (10 точки)

Може да говори за себе си с известна увереност, да обменя информация, да изразява причинно-следствена връзка и да прави пояснения, свързани непосредствено с личните или с професионални му/й интереси, проекти и дейности.	0	0,5	1	1,5	2
Може да проведе без предварителна подготовка разговор по позната тема с известна увереност.	0	0,5	1	1,5	2
Лексика (богатство на речниковия запас и владее на лексикалните структури) Притежава достатъчно лексикален запас, за да може да се изразява по познати теми и, при необходимост, да използва перифрастични конструкции. Сериозни грешки все още може да се допускат при опит за формулиране на по-сложна мисъл.	0	0,5	1	1,5	2
Морфосинтаксис Владее добре структурата на простото изречение и на често използвани в езика сложни изречения. Борави като цяло с коректни морфосинтактични структури въпреки някои отчетливи влияния на майчиния език.	0	0,5	1	1,5	2
Владее на фонологичната система Може да се изразява без помощ, въпреки че среща някои проблеми при артикулиране и въпреки някои инциденти паузи. Произношението е ясно, отчетливо и разбираемо независимо от някои еднократни грешки.	0	0,5	1	1,5	2

Втора част: Кратко излагане на дадена проблематика и изразяване на лична гледна точка – монологична реч (20 точки)

Може да представи просто и ясно темата, която е засегната в документа.	0	0,5	1	1,5	2					
Има допълнителни познания по темата и може да надгради с тях засегнатата проблематика.	0	0,5	1	1,5	2					
Може да изложи достатъчно точно и ясно основните етапи на своето лично разсъждение.	0	0,5	1	1,5	2					
Може да обединява серия от елементи в свързана реч, така че сравнително лесно да бъде проследена мисълта му в по-голямата част от времето.	0	0,5	1	1,5	2					
Лексика (богатство на речниковия запас и владее на лексикалните структури) Притежава достатъчно лексикален запас, за да може да се изразява по познати теми и, при необходимост, да използва перифрастични конструкции. Сериозни грешки все още може да се допускат при опит за формулиране на по-сложна мисъл.	0	0,5	1	1,5	2	2,5	3	3,5	4	

Морфосинтаксис Владее добре структурата на простото изречение и на често използвани в езика сложни изречения. Борави като цяло с коректни морфосинтактични структури въпреки някои отчетливи влияния на майчиния език.	0	0,5	1	1,5	2	2,5	3	3,5	4
Владеене на фонологичната система Може да се изразява без помощ, въпреки че среща някои проблеми при артикулиране и въпреки някои инциденти паузи. Произношението е ясно, отчетливо и разбираемо независимо от някои еднократни грешки.	0	0,5	1	1,5	2	2,5	3	3,5	4

Скала за приравняване на точките към оценка от шестобалната система:

БРОЙ ТОЧКИ	ОЦЕНКА
0-44 точки	2.00
45-57 точки	3.00
58-70 точки	4.00
71-83 точки	5.00
84-90 точки	6.00

Библиография

1. *Civilisation progressive de la Francophonie*, niveau intermédiaire (A2-B1), Jackson Noutchié Njiké, CLE International, 2019.
2. *Exercices de grammaire, B1*, collection « En contexte », Anne Akyüz, Bernadette Bazelle-Shahmaei, Joëlle Bonenfant, Marie-Françoise Gliemann, Hachette FLE, 2019.
3. *Grammaire progressive du français*, niveau intermédiaire (A2-B1), Grégoire, Thiévenaz, CLE International, 4e édition, 2018.
4. *Grammaire progressive du français*, niveau avancé (B1-B2), Boularès, Frérot, CLE International, 2e édition, 2018.
5. *Littérature progressive de la Francophonie*, niveau intermédiaire (B1-B2), Nicole Blondeau et Ferroudja Allouache, CLE International, 2008.
6. *Nickel 2*, méthode de français (livre de l'élève et cahier d'exercices), CLE International, 2014.
7. *PONS Глаголите от един поглед*, Френски, София, изд. Понс-България, 2005.
8. *PONS Граматика с упражнения*, Френски, София, изд. Понс-България, 2007.
9. *PONS Таблици за спрежение на глаголи*, Френски, изд. Клет-България, София, 2013.
10. *Българско-френски речник*, под редакцията на А. Чаушев, София, изд. Колибри, 2013.
11. *Кратка френска граматика*, Н. Михов, София, изд. Наука и изкуство, 2004, 4-то допълнено издание.
12. *Френско-български речник*, под редакцията на А. Чаушев, София, изд. Колибри, 2016.
13. Чаушев, А., *Практическа френска граматика* (La Grammaire française en clair), София, изд. Везни-4, второ преработено издание.

Допълнителни мултимедийни ресурси и лексикографски източници:

[Apprendre le français FLE gratuitement, cours de français avec TV5MONDE](#)
[7 jours sur la planète | Apprendre le français avec TV5MONDE](#)

[Afrique TV5MONDE : Replay, guide TV et Direct](#)

https://www.lepointdufle.net/ressources_fle/

https://highered.mheducation.com/sites/0073535443/student_view0/

<https://www.didierlatitudes.com/exercices/>

https://www.lexilogos.com/francais_dictionnaire.htm

<https://eurodict.com/>